

[Udenrigsministeren.]

mod en afspænding. Der står dog store og fundamentale spørgsmål uløst tilbage, hvor ingen forståelse er opnået mellem vest og øst, og vejen frem til en generel afspænding og almindelig tryghedsfølelse mellem nationerne synes lang og trang og vil kun kunne nås ved tålmodige forhandlinger og ved en fasthedens politik.

Som begivenheder, der muligt kan fremme en afspænding, tænker jeg på Genèvekonferencens løsning af Indokinakonflikten, på overenskomsten mellem Ægypten og Storbritannien vedrørende Suezproblemet, på pagten mellem Grækenland, Jugoslavien og Tyrkiet, på løsningen af det iranske olie-spørgsmål og på Triestoverenskomsten. Denne sidste overenskomst, der er indgået mellem Italien, Jugoslavien, Amerikas Forenede Stater og Storbritannien, befrier os for et urocenter i Europa, og det er med tilfredshed, at regeringen har bragt i erfaring, at Sovjetunionens delegerede ved De Forenede Nationer i et brev til sikkerhedsrådet har billiget denne overenskomst som fremmende oprettelsen af normale forbindelser mellem Italien og Jugoslavien og som bidragende henimod en afspænding i denne del af Europa. Disse begivenheder er alle af stor betydning.

Det mest fundamentale og verdensomspændende er dog spørgsmålet om nedrustning. Da jeg sidste gang i tinget redegjorde for udviklingen på de udenrigspolitiske områder, var de fortrolige forhandlinger indenfor rammerne af FN's nedrustningskommission i fuld gang i London. Vi, som andre, knyttede vore forhåbninger til disse forhandlinger. Der blev fra vestmagternes side gjort alt for at bringe nedrustningsspørgsmålet ud af det dødvande, som det befandt sig i, og finde frem til forslag af konstruktiv art. Dette arbejde var stort, og det var påskønnelsesværdigt. Som det vil være tinget bekendt, lykkedes det ikke at nå frem til en fælles indstilling til nedrustningskommissionen, men ud fra den betragtning, at enhver åben og fordomsfri drøftelse mellem vest og øst af disse for menneskeheden vitale problemer er nyttig, kunne forhandlingerne karakteriseres som værdifulde.

Nu har Sovjetunionens delegerede i FN, viceudenrigsminister Vishinskij, den 30. september i plenarforsamlingen fremsat

et nyt nedrustningsforslag. Der synes at være et nært slægtskab mellem dette forslag og det af Frankrig og Storbritannien i London den 11. juni d. å. fremsatte kompromisforslag om en gradvis iværksættelse af en verdensomfattende nedrustning.

I sin imødekommende og redelige tale i plenarforsamlingen den 4. oktober pegede Storbritanniens delegerede, minister Selwyn Lloyd, på, at vigtige punkter i det sovjetiske forslag var uklare og måtte kræve detaljerede undersøgelser. Dette gjaldt f. eks. spørgsmålet om kontrolorganets karakter, dets funktioner og dets beføjelser; det var heller ikke klart, hvorfor Sovjetunionen ønskede at etablere både et midlertidigt kontrolorgan under sikkerhedsrådet og et permanent kontrolorgan. Skulle sikkerhedsrådet kunne gøre det midlertidige kontrolorgans afgørelser til genstand for veto? Og ville dette organ også få virkelige beføjelser til at gøre mere end at bede de deltagende lande om informationer? Ja, disse og andre spørgsmål måtte gøres til genstand for nøje undersøgelser, og Storbritannien erklærede sig gennem Mr. Selwyn Lloyd villig til at forhandle.

Det sovjetiske forslag er optaget til behandling i De Forenede Nationer. Jeg tror dog, man må regne med både lange og vanskelige forhandlinger. Det er den danske regerings oprigtige håb, at forhandlingerne denne gang må føre til et positivt resultat. Det ville være til uvurderlig gavn for hele menneskeheden, hvis stormagterne trods deres modstridende opfattelser vil kunne nå til enighed.

Men at forståelsen mellem vest og øst ikke er at hente lige om hjørnet, fremgår desværre med tydelighed af udenrigsminister Molotovs tale i Østberlin den 6. d. m. Hr. Molotov udtalte, at Sovjetunionen betragter planerne om en genoprustning af Vesttyskland som uforenelige med en løsning indenfor en længere tid af spørgsmålet om genoprettelsen af Tysklands enhed, og han bebudede en ny note til vestmagterne med forslag om øjeblikkelig indkaldelse af en firemagtskonference om Tyskland. Men hr. Molotov oplyste intet, der kunne give grundlag for forhåbning om et acceptabelt resultat af en sådan konference. Den bebudede note er, såvidt det er regeringen be-